

TRANSFORMATIE MINDLABS IN TILBURG**Opdrachtgever**Fontys Hogescholen /
Gemeente Tilburg**Projectmanager**

HEVO

ArchitectEctor Hoogstad
Architecten**Aannemer**

Ballast Nedam

**Installaties en
bouwfysica**Nelissen
Ingenieursbureau**Constructeur**IMd Raadgevende
Ingenieurs**BVO**12.300 m²**Bouwkosten**

€ 27,3 mio excl. btw

Ingebruikname

Januari 2022

KENMERKEN

MindLabs nieuwste aanwinst Spoorzone Tilburg

ECOSYSTEEM VOOR KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

De nieuwste aanwinst voor de Spoorzone in Tilburg is MindLabs; het gebouw voor innovatie op gebieden als robotica, taaltechnologie, serious gaming en kunstmatige intelligentie. Het komt naast de Lochal en wordt daarmee direct verbonden.

Met MindLabs krijgt Tilburg een nieuw symbool van de nieuwe stedelijke economie in de spannende Spoorzone. MindLabs is een gezamenlijk initiatief van de gemeente Tilburg en Fontys Hogeschool en krijgt vijf gebruikers; Fontys, ROC Tilburg, Tilburg University, De Persgroep en Uitgeverij Zwijsen. MindLabs richt zich op interactieve technologie en menselijk gedrag, met als doel om maatschappelijke opgaven met technologie dichterbij mogelijke nieuwe oplossingen te brengen. Samen met ondernemingen, onderwijs en overheden werken partners zo aan een ecosysteem voor kunstmatige intelligentie, zoals Augmented en

Virtual Reality, Serious Gaming, Robotica en Natural Language Processing. Daarnaast moet het complex ruimte bieden aan evenementen zodat het een bruisend hart wordt. Ontmoeting, uitwisseling en onderlinge inspiratie zijn daarom sleutelbegrippen in dit project. Uniek is verder samenwerking tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen over de gehele linie: van middelbaar beroepsonderwijs tot en met wetenschappelijk onderzoek. In het gebouw komen organisaties die zich specifiek richten op vernieuwende technologieën.

INTEGRAAL ONTWERP

In 2018 begon Fontys samen met een belegger plannen te maken voor MindLabs. Tijdens de Voorlopig Ontwerpfase haakte de belegger af en werd de gemeente Tilburg samen met Fontys eigenaar. Fontys en de gemeente hadden behoefte aan een externe procesmanager en een projectleider voor de uitwerking van het Fontys-deel. HEVO is met name betrokken bij de nieuwbouw, het organiseren van de bedrijfsvoering en het stroomlijnen van de samenwerking tussen de betrokken partijen. Onder leiding van Fontys en HEVO heeft het ontwerpteam met Ector Hoogstad Architecten een ontwerp uitgewerkt dat in het voorjaar van 2020 succesvol is aanbesteed. De eerste uitdaging was vooral technisch, omdat de voorlopig ontwerpfase meer een scenariostudie voor de belegger was geweest dan een integrale ontwerpfase. Het ontwerp voldeed nog niet goed aan de wettelijke kaders en gestelde eisen. De plafonds waren bijvoorbeeld niet hoog genoeg en sommige ruimten kregen niet genoeg daglicht. De uitdaging was om tot een definitief ontwerp te komen, dat aanbesteed kon worden. Daarnaast moest er worden nagedacht over de bedrijfsvoering en de samenwerking tussen de partijen die in de toekomst onder één dak zullen werken. Ook de locatie van MindLabs vormde een grote uitdaging: het ligt aan de rand van het centrum en vlak bij het spoor. Er moesten daarom afspraken worden gemaakt met de Commissie Openbare Ruimte over de weg die voor het complex loopt, met de

Monumentencommissie over het slopen van de onderhoudshal, met de ernaast gelegen bibliotheek over afvalstromen en vluchtwegen en zelfs met de achtergelegen massagesalon over de bereikbaarheid tijdens de bouw.

BEURSVLOER VOOR KENNIS

Maar dat alles kon niet voorkomen dat MindLabs inmiddels aan de Locomotiefboulevard 101-119 verrijst. In het complex wordt de befaamde Hal 70 geïntegreerd, een imposante locomotiefhal met een schitterende constructie. Binnenin de stalen spanten van deze voormalige onderhoudshal vormt zich straks de ruimte voor ontmoeting, samenwerken en verpozen door de verschillende partners in MindLabs. De hal wordt een beursvloer voor kennis met plek voor exposities, manifestaties en voor informeel samenkomen. De centrale hal wordt voorzien van (verrijdbaar) loungemeubilair, zitplekken om te leren en trappen annex tribunes voor presentaties en andere activiteiten. Hal 70 ligt pal naast de zogeheten LocHal

*“DE HAL WORDT EEN
BEURSVLOER VOOR
KENNIS MET PLEK VOOR
EXPOSITIES, MANIFESTATIES
EN VOOR INFORMEEL
SAMENKOMEN”*

waarin inmiddels de nieuwe stadsbibliotheek van Tilburg is gevestigd. Hal 70 lijkt op de naastgelegen LocHal, maar heeft een andere sfeer, omdat de hal smaller en hoger is en het licht op een andere manier binnen valt. Via een deur is de hal met de naastgelegen LocHal verbonden. Tussen beide gebouwen wordt een daktuin gerealiseerd.

OPEN LANDSCHAPPEN

Naast de hal ligt de transparant vormgegeven nieuwbouw van vijf lagen hoog. De entree komt aan de kant van het spoor en het geheel ligt daar iets terug zodat er ruimte is voor een plein. Het complex grenst aan de binnentuin van de Boemel en RAW. Dit gedeelte van MindLabs krijgt een vlakke vloer met een omloop op de eerste verdieping. Heel bijzonder wordt de centrale ontvangstruimte met café. MindLabs moet zich ontwikkelen tot een centrum voor onderwijs, onderzoek en ondernemerschap rondom journalistiek, interactieve technologieën en 'human behavior'. Samenwerking in open kennis landschappen staat in het gebouw centraal. De functies in de nieuwbouw zijn om die reden geordend op basis van de specifieke eisen en hun onderlinge relaties. De gebruikers worden hoofdzakelijk gehuisvest in de vijf verdiepingen tellende nieuwbouw, die komt te staan tussen de hal en een

binnentuin. Rond deze binnentuin staan verder de gebouwen waarin theater De Boemel en het restaurant zijn gevestigd. De begane grond van de nieuwbouw is vanuit de hal direct toegankelijk, de twee verdiepingen erboven hebben dankzij de glazen gevel zicht op de hal. Verder zijn er voorzieningen als een informatiebalie en een koffiehoeke aanwezig.

DRIE VLAKKEN

MindLabs kent drie centrale thema's. Allereerst de ontwikkeling van een ecosysteem voor innovatieve bedrijven. Dat impliceert dat MindLabs een netwerk is en dat de inrichting ervan vrij, open en flexibel moet zijn. Het zijn geen traditionele onderwijsvleugels, maar kennis- en leerlandschappen die zich gaandeweg kunnen vormen en ook zo veranderen. Het tweede thema is de complexe maar geslaagde integratie van een oude monumentale fabriekshal met transparante nieuwbouw ten noorden van het stationsgebied. In de derde plaats de bedrijfsvoering met twee eigenaren, vijf hoofdgebruikers en een netwerk van tijdelijke startups, die gericht is op het optimaal functioneren van het gebouw en alle faciliteiten, zodat het ecosysteem tot bloei kan komen. Zo is de Startup Kitchen in mei 2021 gestart als onderdeel van het ecosysteem van MindLabs. Het idee is dat de Spoorzone ruimte biedt voor zowel startups, scale-ups als gerenommeerde bedrijven, waardoor ze elkaar gemakkelijk kunnen helpen en innovatieve ideeën kunnen testen. De startups komen niet allemaal in het MindLabs gebouw, maar in het aangrenzende gebied in de Spoorzone, de creatieve broedplaats die de Startup Kitchen heet. Onder andere Thebe en De Wever, Castlab, Purple Mountain en Flow Concepts zijn hier gevestigd. Op die natuurlijke manier wil MindLabs uitgroeien tot een creatieve broedplaats van nationale en mogelijk internationale allure. Het nieuwe gebouw in de Spoorzone is bovendien makkelijk bereikbaar, omdat het zo dicht bij het Centraal Station ligt. Kortom: een geweldig voorbeeld van een innovatieve omgeving en een geslaagde transformatie van een industrieel monument.

